

На Карневалот беа застапени традиционалните и актуелни маски кои низ костимите, гестовите и движењата прикажуваат каква е Македонија во дадениот момент.

Преправени во друг лик, василичарите си ги исполнуваат желбите кои ги посакуваат во реалниот живот - да се биде среќен и весел.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

НАЈГОЛЕМАТА АФЕРА "БАЧИЛО" КАКО

Во Вевчани повторно се слушнаа зурлите и тапаните кои го означуваат Вевчанскиот карневал - пагански обичај под маски. Тринаесетти и четринаесетти јануари се два дена за кои вевчанци се подготвуваат цела година. Овој надалеку познат карневал е поврзан и со денот посветен на Св. Василиј, кого вевчанци по свое нарекуваат Свети Василја. Токму поради тоа и маскираните се нарекуваат "василичари".

Карактеристики на Вевчанскиот карневал е архаичноста, таинственоста и импровизацијата.

Вевчанци ја продолжуваат 1.400-годишната традиција на својот Вевчански карневал, со намера тој да прерасне во туристичка атракција за посетителите од цел свет. Со триесетината уникатни маски, со обичаите и со вековната традиција, го внесоа во светската агенда на најпознатите карневали. Годинава Вевчани собра повеќе од илјада гости, меѓу кои и стотина од Украина, Србија, Чешка, Австрија.

Вевчанскиот карневал, со долгогодишна традиција и познат по неговите специфични особености, се разликува од другите кои се одржуваат во светот. Се случува цело Вевчани тие два дена во годината да се претвори во своевиден театар под маски. За време на карневалот василичарите имаат целосна слобода. Во занесот со кој се подготвуваат до израз им доаѓа креативноста на духот. Секој се маскира по своја волја. Може да се видат најразлични маски. Традиционални во кои спаѓаат "Зетот и невестата", "Глупавиот август", "Ѓаволот", "Попот" и "Музичарите", кои ја предво-

МАГИЈАТА И М НА ВАСИЛ

Вевчанската традиција годинава ја овековечија и филмации од Австрија. Режисерот Пол Поет и "Навигатор филм" од Австрија во Вевчани снимаа документарен филм за карневалот. Тоа ќе биде дел од документарецот на Поет, кој претставува независни енклави, острови и места во светот, микро нации и заедници на луѓе кои се обидуваат да покажат поинаков стил на живеење, поинакви традиции, независно од силната глобализација. Документарецот, кој во добар дел ќе биде посветен и на македонските василичари од Вевчани, ќе се прикажува во 2008 година.

БЕЗ ЗУРЛИТЕ И
КАВАЛИТЕ НЕ Е
МОЖЕН КАРНЕВАЛОТ

МАКЕДОНСКА ЖЕЛБА
"ОБЕДИНЕТА МАКЕДОНИЈА"

ИНСПИРАЦИЈА ЗА МАСКА

дат карневалската поворка но, исто така, може да се видат и маски кои на саркастичен, ироничен начин ги претставуваат актуелните состојби во Македонија, кои мораме да признаеме ги има многу.

Интересни беа "Овчарот Иснифарис Џемаили", "Македонски полицајци од случајот 'Процес'", "Попови и владици од Српската црква", маската "Букурешки договор", чии актери цело време викаа "Обединета Македонија", "ѓаволи", "Адам и Ева", "Ловци на гнеси македонски", "Безглави луѓе", "Ерван Фуере", "Возрасни дечиња"...

Актуелните маски се појавуваат само еднаш и преку нив се исмеваат одредени личности, појави во општеството во дадениот момент. Вообичаено е на овој карневал да се маскираат само машки лица, кои во минатото манифестираше и одредена доза на суровост, која го симболизираше новото лето, суровата година. Пеат прости песни, јадат и пијат во неограничени количес-

"Кога ќе го спомнеме Вевчани, во нас сунува џагор на една чудесна јануарска река луѓе, кои со восхит гледаат карневал. И оваа година во Вевчани имаше карневал. Повеќе од илјада василичари ја китеа и онака убаво накитената митска република. Нив ги видоа многу гости.

Инаку, Вевчанскиот карневал е постар и од чинарот. Вевчанци велат дека имал XIV века. Замислете, колку маски 'родило' убавото Вевчани.

Оваа година можеа да се забележат креации кои слободно можат да се наречат уметнички. Вевчанци рекоа дека вистинската смисла на слободата може да се почувствува само во текот на овие два дена во Вевчани. Сè друго било само обична фарса", велат Ѓорѓи Матески и Симон Лешоски, учесници на годинашниот карневал.

ИСТИЧНОСТА И ЧАРИТЕ!

тва, се исмеваат, се навредуваат, кажуваат невкусни шеги, но само додека се под маските. Сè тоа е проследено со звуците од традиционалните македонски тапани и зурли, "налеани" со греана ракија и црвено вино.

Во Вевчани тогаш се прославува вистинската Нова година. Тогаш за нив почнува новата надеж за подобар живот, здравје и берикет. Вевчанци, познати неимари, за Василица поаѓаат од сите светски дестинации и се враќаат во родното место за да бидат заедно, да се видат, да поразговараат и да се поздрават. Во овој поздрав е содржана искрената желба повторно низ годините да се биде заедно и да се опстои вечно на сопствените огништа. Меѓутоа, доаѓаат и луѓе кои не потекнуваат од Вевчани, но сепак имаа желба да го видат карневалот за кој надалеку се слуша. Затоа вреди тие два дена да се биде во Вевчани, да се почувствува духот на вевчанецот како гаранција дека ќе биде зачувана многувековната традиција како показ на светот дека народ без традиција и обичаи не може да опстане.